

Forum voor Democratie

T.a.v. de heer Roel van Bommel

p/a R.VanBommel@raad.zevenaar.nl

datum 30 juni 2026
zaaknummer Z/26/516721-UIT/26/1302268
onderwerp Wensen en bedenkingen college - Initiatiefvoorstel De Liemers Coalitie
contactpersoon Emy Slood

Beste meneer Van Bommel,

Het college heeft kennisgenomen van het initiatiefraadsvoorstel De Liemers Coalitie, waarin een alternatieve vorm van samenwerking wordt voorgesteld onder de noemer 'de Liemerse coalitie'. Met deze brief maakt het college zijn wensen en bedenkingen kenbaar op dat voorstel. Wij doen dit in het besef dat het initiatiefvoorstel is ingediend vanuit betrokkenheid bij de toekomst van onze gemeenten en het beste te doen voor onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners. Deze zienswijze is afgestemd met de colleges van Duiven, Westervoort en Doesburg. In Duiven en Doesburg is een gelijkkluidend initiatiefvoorstel ingediend.

Wensen en bedenkingen college

Het college neemt inhoudelijk nadrukkelijk afstand van het voorliggende initiatiefvoorstel. Naar het oordeel van het college – en van de andere twee betrokken colleges – vormt de voorgestelde 'Liemerse coalitie' geen gelijkwaardig, duurzaam en toekomstbestendig alternatief voor de voorgenomen herindeling.

Het initiatiefvoorstel biedt geen afdoende antwoord op de opgaven waarvoor de gemeenten in de Liemers zich gezamenlijk gesteld zien. De gemeenteraad van Zevenaar heeft zich in de motie van

21 mei 2025 uitgesproken voor het onderzoeken van een bestuurlijke toekomst waarin de maatschappelijke opgaven, de verbetering van de dienstverlening, de versterking van de bestuurskracht en een toekomstbestendige organisatie centraal staan. Vervolgens heeft de raad in oktober 2025 met het intentiebesluit de koers vastgesteld om samen met de overige Liemerse gemeenten de mogelijkheden van een herindeling verder uit te werken. Het initiatiefvoorstel introduceert geen nieuwe inzichten die aanleiding geven om deze koers te heroverwegen. Het laat onvoldoende zien hoe de structurele uitdagingen op het gebied van bestuurskracht, uitvoeringskracht, arbeidsmarkt, dienstverlening en financiële weerbaarheid beter of effectiever kunnen worden aangepakt dan binnen het reeds ingezette herindelingstraject.

Waar een herindeling is gericht op het creëren van één bestuurlijke, organisatorische en financiële eenheid, kiest het initiatiefvoorstel voor een model waarin bestuurlijke zelfstandigheid behouden blijft en tegelijkertijd een vergaande ambtelijke integratie wordt voorgesteld. Juist deze bestuursvorm heeft in de Nederlandse praktijk laten zien aanzienlijke nadelen en kwetsbaarheden met zich mee te brengen. Ambtelijke fusies en intensieve ambtelijke samenwerkingsconstructies leiden geregeld tot ingewikkelde sturingsrelaties, verschillen in bestuurlijke prioriteiten, discussie over financiële bijdragen en spanning tussen lokale autonomie enerzijds en gezamenlijke uitvoering anderzijds. In veel gevallen is gebleken dat dergelijke constructies niet de beoogde bestuurlijke rust en slagkracht opleveren en uiteindelijk zijn beëindigd of alsnog zijn doorontwikkeld naar een bestuurlijke herindeling. Ervaringen elders laten daarmee zien dat een ambtelijke fusie geen duurzaam alternatief vormt voor de vraagstukken die juist aanleiding zijn geweest om het huidige herindelingstraject te starten.

Het college constateert dan ook dat het initiatiefvoorstel onvoldoende perspectief biedt op een effectievere en meer toekomstbestendige aanpak van de gezamenlijke opgaven in de Liemers dan de reeds door de raden vastgestelde koers. De Nederlandse praktijk laat immers voldoende zien dat de beoogde constructie van een ambtelijke fusie niet zal leiden tot meer bestuurskracht, meer uitvoeringskracht, eenvoudiger sturing of een sterkere democratische legitimatie. Daarmee ontbreekt een voldoende onderbouwd en realistisch alternatief voor het ingezette herindelingstraject en ziet het college geen aanleiding om de huidige koers te wijzigen.

Daarbij heeft de raad steeds benadrukt dat, indien sprake zou zijn van schaalvergroting in de Liemers, dit moet leiden tot één bestuurlijke Liemerse gemeente. Deze lijn sluit aan bij het VDL-rapport “Nu of Nooit – bestuurlijke toekomst Liemers”, waarin is opgetekend dat Zevenaar bestuurlijk te kennen geeft dat, als sprake is van herindeling in de Liemers, in één keer een beweging moet ontstaan naar één Liemerse gemeente bestaande uit Doesburg, Duiven, Westervoort en Zevenaar. De op 21 mei 2025 aangenomen motie ‘*Uitspreken intentie tot gemeentelijke fusie*’ bevestigt deze bestuurlijke richting.

Procesmatig niet passend binnen de vastgestelde koers

Ook procesmatig past het initiatiefvoorstel niet binnen de door de raden van de Liemerse gemeenten vastgestelde koers. Op basis van de eerder genomen besluiten wordt gezamenlijk gewerkt aan de voorbereiding van het herindelingsontwerp binnen het wettelijke kader van de Wet arhi. Dit traject bevindt zich inmiddels in een vergevorderde fase en wordt uitgevoerd op basis van gezamenlijke bestuurlijke afspraken, onderzoek en participatie.

Het initiatiefvoorstel introduceert een alternatieve koers die niet onderdeel is geweest van deze gezamenlijke voorbereiding en die niet is uitgewerkt of getoetst binnen dezelfde uitgangspunten als het lopende herindelingstraject. Daarmee sluit het voorstel niet aan bij de besluiten die de betrokken gemeenteraden reeds hebben genomen.

De komende besluitvorming over het herindelingsontwerp en het daaropvolgende herindelingsadvies vormt de volgende stap in het wettelijk vastgelegde traject richting een nieuwe gemeente per 1 januari 2029. Tegen die achtergrond ziet het college geen aanleiding om af te wijken van de ingezette koers. Het initiatiefvoorstel biedt daarvoor inhoudelijk noch procesmatig voldoende grondslag.

Conclusie zienswijze

Het college concludeert – evenals de colleges van de overige betrokken gemeenten – dat het initiatiefvoorstel geen voldoende onderbouwd en toekomstbestendig alternatief biedt voor de reeds vastgestelde koers richting herindeling.

Het voorstel geeft onvoldoende antwoord op de opgaven die aanleiding zijn geweest om het herindelingstraject te starten en maakt niet aannemelijk dat de voorgestelde constructie leidt tot meer bestuurskracht, uitvoeringskracht, bestuurlijke eenvoud of democratische legitimatie. Daarnaast past het voorstel niet binnen de koers en het traject waarvoor de betrokken gemeenteraden reeds hebben gekozen.

Het college ontraadt daarom het initiatiefvoorstel over te nemen. Het college blijft staan voor de ingezette lijn richting één gemeente De Liemers, omdat deze naar zijn oordeel de beste waarborgen biedt voor een duurzaam bestuurskrachtige organisatie, een toekomstbestendige dienstverlening en een slagvaardige aanpak van de maatschappelijke opgaven in de Liemers. Om die redenen ziet het college het initiatiefvoorstel niet als een reëel, verantwoord en gelijkwaardig alternatief voor het lopende herindelingstraject.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Zevenaar,

Danielle Jansen
secretaris

Lucien van Riswijk
burgemeester

Digitaal ondertekend door:
Daniëlle Jansen
Datum: 01-07-2026

Digitaal ondertekend door:
Lucien van Riswijk
Datum: 02-07-2026

